

Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України

Міжнародний
науково-теоретичний
журнал

КИБЕРНЕТИКА И СИСТЕМНЫЙ АНАЛИЗ

1 2019

ISSN 1019-5262. Кибернетика и системный анализ. 2019 том 55 № 1. 1-192

КИБЕРНЕТИКА И СИСТЕМНЫЙ АНАЛИЗ том 54 6 2018

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

І.В. СЕРГІЄНКО, академік
НАН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

І.М. КОВАЛЕНКО, заст. головного
редактора, академік
НАН України

О.А. ЛЕТИЧЕВСЬКИЙ, заст. головного
редактора, академік
НАН України

Н.Б. ШИШКІНА, заст. головного
редактора,
канд. фіз.-мат. наук
чл.-кор.

А.В. АНІСІМОВ, НАН України
чл.-кор.

В.Ф. ГУБАРЕВ, НАН України
чл.-кор.

А.М. ГУПАЛ, НАН України
чл.-кор.

Г.П. ДОНЕЦЬ, доктор фіз.-мат. наук

Ю.М. ЄРМОЛЬЄВ, академік
НАН України

В.К. ЗАДІРАКА, академік
НАН України

М.З. ЗГУРОВСЬКИЙ, академік
НАН України

М.Ю. ІЛЬЧЕНКО, академік
НАН України

В.С. КОРОЛЮК, академік
НАН України

М.Ю. КУЗНЕЦОВ, чл.-кор.
НАН України

В.М. КУНЦЕВИЧ, академік
НАН України

В.Н. РЕДЬКО, академік
НАН України

**МІЖНАРОДНА
РЕДАКЦІЙНА РАДА**

Ж. БОННІН, професор, Франція
А.Д. ГВІШИАНІ, академік РАН
Д. ГЛЬБЕРТ, професор,
Велика Британія

Ф. ГЛОВЕР, професор, США
В.О. ЄМСЛІЧЕВ, професор, Білорусь

Ю.І. ЖУРАВЛЬОВ, академік РАН
О.Б. КУРЖАНСЬКИЙ, академік РАН

В.Л. МАКАРОВ, академік РАН
А. ПАКШТАС, професор,
Велика Британія

П.М. ПАРДАЛОС, професор, США
Е.Х. ТИУГУ, академік АН Естонії

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Журнал «Кибернетика и системный анализ»
Институт кибернетики ім. В.М. Глушкова НАН України
проспект Академіка Глушкова, 40
03187, Київ-187, Україна

Телефони: +38(044) 526-00-59, 526-64-61

E-mail: kisa-casa@ukr.net, факс: +38(044) 526-41-78

<http://www.kibernetika.org>

Журнал публікує оригінальні та оглядові статті, матеріали проблемного і дискусійного характеру, звіти про конференції з питань кібернетики та системного аналізу, бібліографічні огляди, рецензії на монографії, інформує читачів про новітні досягнення вітчизняної і закордонної кібернетики.

Тематичні розділи:

КІБЕРНЕТИКА

Теоретичні проблеми кібернетики
Проектування кібернетичних систем
Проблеми штучного інтелекту
Економічна кібернетика

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ

Теорія систем і математичні проблеми системного аналізу
Теорія оптимальних рішень
Прикладні методи системного аналізу

**ПРОГРАМНО-ТЕХНІЧНІ
КОМПЛЕКСИ**

Архітектура програмно-технічних комплексів
Математичне і програмне забезпечення
Нові інформаційні технології в медицині, біології, лінгвістиці, юриспруденції тощо.

**НОВІ ЗАСОБИ КІБЕРНЕТИКИ,
ІНФОРМАТИКИ, ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ
ТЕХНІКИ ТА СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ**

ДИСКУСІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ

ЖУРНАЛ ПЕРЕВИДАЄТЬСЯ У США
АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ВИДАВНИЦТВОМ
Springer

ПІД НАЗВОЮ

CYBERNETICS AND SYSTEMS ANALYSIS

Інформація для авторів на сайті
<http://www.springer.com/10559>

Журнал *Cybernetics and Systems Analysis* реферується або індексується агентствами SCOPUS, INSPEC, Zentralblatt Math, Google Scholar, EBSCO, CSA, ProQuest, Academic OneFile, Academic Search, ACM Digital Library, Computer Science Index, CSA Environmental Sciences, EI-Compendex, Gale, INIS Atomindex, io-port.net, Mathematical Reviews, OCLC, SCImago, STMA-Z, Summon by ProQuest; реферується у Реферативному журналі та обробляється в Базах даних «ВИНИТИ» (Москва, Росія).

Журнал внесено до переліку наукових фахових видань України у розділи «Фізико-математичні науки» і «Технічні науки».

КИБЕРНЕТИКА И СИСТЕМНЫЙ АНАЛИЗ

Том 55 № 1 СІЧЕНЬ — ЛЮТИЙ 2019

МІЖНАРОДНИЙ
НАУКОВО–ТЕОРЕТИЧНИЙ ЖУРНАЛ
ІНСТИТУТУ КИБЕРНЕТИКИ імені В.М. ГЛУШКОВА
НАН УКРАЇНИ
ВИХОДИТЬ 6 РАЗІВ НА РІК
ЗАСНОВАНИЙ У СІЧНІ 1965 РОКУ
(до № 4, 1991 року мав назву «КИБЕРНЕТИКА»)

ЗМІСТ

КИБЕРНЕТИКА

- Анисимов А.В., Марченко А.А., Землянский В.Р.** Эволюционный метод построения систем искусственного интеллекта 3
- Савчук М.М., Фесенко А.В.** Квантові обчислення: огляд та аналіз 14
- Крак Ю.В., Кудин Г.И., Куляс А.И.** Многомерное шкалирование средствами псевдообратных операций. 30
- Тимошкин А.И.** Об одном алгоритме построения сокращенных ДНФ порядково-выпуклых булевых функций 39

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ

- Сергиенко И.В., Белецкий Б.А., Гупал А.М., Гупал Н.А.** Оптимальные помехоустойчивые генетические коды 44
- Задірака В.К.** Застосування резервів оптимізації обчислень для розв'язання складних задач 51
- Єрмольєв Ю.М., Єрмольєва Т.Ю., Кахіл Т., Оберштайнер М., Горбачук В.М., Кнопов П.С.** Про моделі стохастичної оптимізації для менеджменту водосховищ з урахуванням ризиків. 68
- Макаров В.Л., Майко Н.В.** Крайовий ефект в оцінці точності сіткового методу для розв'язування диференціального рівняння з дробовою похідною 80
- Панкратова Н.Д., Шолохов А.В.** Разработка робастного алгоритма гарантированного эллипсоидального оценивания и его применение для ориентации искусственного спутника Земли 96
- Прусов В.А., Дорошенко А.Е., Сологуб Т.А.** Атмосферные процессы в элементах городской застройки 106
- Стоян В.А.** Методи лінійної алгебри в задачах дослідження деяких класів нелінійних дискретно перетворюючих систем. I. Мультипликативно нелінійні системи. 127

© ІНСТИТУТ
КИБЕРНЕТИКИ
ім. В.М. ГЛУШКОВА
НАН УКРАЇНИ, 2019

Свідоцтво
про реєстрацію
КВ № 1331 від 22.03.95

Великоиваненко Е.А., Миленин А.С., Попов А.В., Сидорук В.А., Химич А.Н. Методы численного прогнозирования работоспособности сварных конструкций на компьютерах гибридной архитектуры	135
Раппопорт И.С. Стратегии группового сближения в методе разрешающих функций для квазилинейных конфликтно-управляемых процессов	149
Переварюха А.Ю. Непрерывная модель разрушительной осцилляционной динамики локальной популяции вредителя леса в Канаде	164
НОВІ ЗАСОБИ КІБЕРНЕТИКИ, ІНФОРМАТИКИ, ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ТА СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ	
Старков В.Н., Томчук П.М. Задачи, методы и алгоритмы в моделях физических основ элементов оптических компьютеров	178

Затверджено до друку вченою радою Інституту кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України (протокол № 22 від 18.12.2018).

Наукові редактори: **В.Б. Бєлова, Г.В. Яроцька,
Л.А. Ковтун, О.Ю. Поліщук**
Комп'ютерний набір і верстання: **Н.Б. Шишкіна, Г.В. Зорько,
А.Ю. фон Ерцен-Глерон, Ю.І. Нагорний, М.А. Гупал**

Підписано до друку 18.12.2018. Формат 70x108/16.
Папір офсетний. Друк цифровий. Обл.-вид. арк. 17. Наклад 139 прим. Зам. № 4.

Видавець і виготовлювач
Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України
03187, Київ 187, проспект Академіка Глушкова, 40.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів
і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 5427 від 08.08.2017.